

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-217

31 MAYIS-TÜTÜNSÜZ BİR DÜNYA GÜNÜ

Tütün yaprağının tamamen veya kısmen ham madde olarak kullanılması ile yapılan içme, buruna çekme, emme, çiğneme amaçlı tüm ürünler “tütün mamulü” ya da “tütün ürünü” olarak adlandırılır. Tüketimi en fazla olan bazı tütün ürünleri; sigara, sarmalık kıyılmış tütün mamulü, puro, pipo, nargilelik tütün mamulü ve çiğnemelik tütündür. Türkiye’de de en çok sigara olmak üzere, nargile, az miktarda puro ve pipo ile yerel olarak sarmalık ve çiğneme tütün şeklinde tüketim vardır.¹

Tütün, dünyadaki önlenebilir ölüm nedenleri arasında yer almaktadır. Tütün kullanımı sadece içeni değil, içmeyip de dumanına maruz kalan tüm insanları etkilemektedir. En sık kullanılan tütün ürünlerinden biri olan sigara içimi ve oluşturduğu riskler; dünyada ve ülkemizde önemli bir halk sağlığı sorunudur.² Türkiye’de her yıl, onbinlerce kişi tütün kullanımının sebep olduğu hastalıklar yüzünden ölmektedir. Buna rağmen her gün 186 binden fazla çocuk (10-14 yaş) ve yaklaşık 1,5 milyon yetişkin (15 yaşından büyük) tütün ürünü kullanmaya devam etmektedir.³

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), tütün kontrolü konusunda üye ülkelere yönelik bilgilendirici ve yönlendirici çalışmalar yapmakta, tam 30 yıldır her yıl “Tütünsüz Bir Dünya Günü” olarak ilan ettiği 31 Mayıs gününe özel bir tema belirlemektedir.⁴ Bu yılın teması “**tütün kullanımı ve kalp hastalıkları**” (tobacco and heart disease) olarak seçilmiştir. Bu tema ile tütünün, tüm insanların kardiyovasküler sağlığı üzerindeki etkisine odaklanılarak aşağıdaki konulara dikkat çekilmesi amaçlanmaktadır:

- ✓ Tütün ile kalp ve inme de dahil olmak üzere diğer kardiyovasküler hastalıklar arasındaki bağlantı ve bunun dünyanın önde gelen ölüm nedeni olması.
- ✓ Devletin, kamu da dahil olmak üzere kitlelerin, tütünün oluşturduğu kalp sağlığına yönelik riskleri azaltmak için alabileceği makul eylem ve önlemler.⁵

Bu temanın seçilme nedenleri aşağıda belirtilmiştir:

- ✓ Tütün kullanımının koroner kalp hastalığı, inme ve periferik vasküler hastalık gelişimi için önemli bir risk faktörü olması ve Tütünün sağlığa olan bilinen zararlarına ve ilgili ölüm ve hastalıkların azaltılmasına yönelik çözümlerin bulunabilirliğine rağmen, tütünün önde gelen nedenlerinden biri olduğu bilgisinin toplumun büyük bir kesimince bilinmemesi,
- ✓ Bu nedenle devletlerin, tütünün sağlığa zararları konusunda halkın farkındalığını artırma ve tütün kullanımını önlemek için insanlara makul fırsatlar sunması, kanıtlanmış tütün kontrol önlemlerini uygulama konusunda teşvik edilmesi gerektiğidir.⁵

Kalp sağlığını korumak için tütün kullanmayın! Aksi takdirde kalpleriniz kırılabilir !⁵

¹ [Internet] <http://havanikoru.org.tr/tutun-hakinda/tutun-urunleri-ve-zararlari.html> Erişim:28.05.2018.

² [Internet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/duyurular/halkayonelik/tutunsuz2017.html> Erişim:28.05.2018.

³ [Internet] <https://tobaccoatlas.org/country/turkey/> Erişim:28.05.2018.

⁴ [Internet] <http://www.solunum.org.tr/haber/979/31-may%C4%B1s-dunya-tutunsuz-gunu-basin-bildirisi.html> Erişim:29.05.2018.

⁵ [Internet] <http://www.who.int/campaigns/no-tobacco-day/2018/event/en/> Erişim:28.05.2018.